

Juliol- Agost 2015 · Número 24

som-hi!

digital 24

Continguts

EDITORIAL

“Tanquem la finestra”.

SOM-HI! CINEMA DIGITAL, per Salvador Montalt.

“El nostre últim estiu a Escòcia”.

COL·LABORACIONS:

“La gran paradoxa de la vida”, per Jacint Espel.

“Pensions garantides?”, per Joan Ruscalleda Massó.

Tanquem la finestra

Amic lector, quan llegeixis aquestes ratlles, serà el darrer **som-hi! digital**, que tindrà ocasió de llegir en la breu història d'aquesta modalitat de **som-hi!** (només n'hem fet 24). Volíem que hagués tingut vida pròpia, però només hem aconseguit que sigui un afegit de la revista de paper, som-hi!, el darrer número de la qual ha sortit al carrer fa pocs dies. I és el darrer que es publicarà d'aquesta estimada (almenys per nosaltres) revista malgratenca.

Hem estat sempre puntuals a la cita mensual, amb només petits retards en comptadíssimes ocasions, durant 37 anys i 9 mesos. Ha estat una llarga tasca, sovint agradable i entusiasmada, més feixuga en algunes ocasions, però sempre pensant que fèiem un servei a la comunitat. Si més no, com hem dit un munt de vegades, **som-hi!** ha sigut una finestra oberta, perquè, qui volgués, expressés les seves idees i opinions.

Avui que la gent es comunica amb una immediatesa vertiginosa per les xarxes socials, on la notícia deixa de ser-ho al cap de poc perquè tothom s'assabenta de les coses ràpidament, quin sentit té doncs mantenir la revista?

Les notícies, al cap d'un mes, esdevenen obsoletes; la finestra perquè la gent s'hi expressi, fa temps que està pràcticament buida. El cicle vital de la revista s'ha exhaurit: el projecte va tirar endavant amb força, va nèixer amb empenta i s'ha mantingut amb vigor fins que ha arribat al darrer alè.

Prendre la decisió, malgrat tot, no ha estat fàcil, un munt de sentiments s'interposaven a el que la raó ens deia, però tal com se sol dir, tot el comença acaba, i el nostre **som-hi!** no n'és cap excepció.

La revista de paper i la digital deixaran de publicar-se, el blog i el facebook ja ho veurem.

L'entitat editora S.A.P.L.O., no la tanquem, ja que encara pot ser útil als malgratencs.

Voldríem deixar constància, en aquest darrer número, de moltes i moltes coses, però davant la impossibilitat de reflectir el que signifiquen 37 anys i 9 mesos de vida, i de 423 números més algun d'extraordinari publicats, ens limitarem a agrair.

Un profund agraïment a tots els que han format part de l'equip de redacció, a tots els col·laboradors, als fidels anunciants (tant el que ho ha estat durant tots els anys, fins al que només ho ha fet una vegada, sense ells no hi hagués hagut **som-hi!**), a les impremtes que l'han fet (Casadevall de Caldes de Malavella, Graficter –en Miquel i l'Agustina– i Disis Diseny de la Cellera, i Grafipons de Malgrat) als subscriptors, als venedors, i també als lectors.

I per acabar, a tots els que des de que s'ha sabut que **som-hi!** deixa de publicar-se, ens heu mostrat el vostre reconeixement i gratitud, amb paraules i actituds que ens han agradat i corprès profundament, ja s'hagi fet pel Facebook, pel blog, per telèfon, o personalment, a tots moltes gràcies.

Gràcies a tots per la vostra fidelitat!

som-hi!

El nostre últim estiu a Escòcia

Salvador Montalt

Títol original: What We Did On Our Holiday. **Direcció i guió:** Andy Hamilton i Guy Jenkin. **Repartiment:** David Tennant (Doug, el pare), Rosamund Pike (Abi, la mare), Emilia Jones (Lottie, la filla gran), Bobby Smalldridge (Mickey, el fill), Harriet Turnbull (Jess, la filla petita), Billy Connolly (Gordie, l'avi), Ben Miller (Gavin, l'oncle), Amelia Bullmore (Margaret, la tia). **Estrena a Blanes:** Sala 1 dels OCine, només en versió castellana.

Sinopsi: En Doug i l'Abi viuen a Anglaterra i s'han separat, però han de fer com si encara seguissin junts, per anar a Escòcia amb les seves tres canalles, a la festa que el tibat d'en Gavin, germà d'en Doug i reeixit home de negocis, ha muntat en honor d'en Gordie, el seu pare. La nena pre-adolescent, el marrec i la refotuda menuda que en Doug i l'Abi tenen per fills no duen gens bé la situació dels seus pares, les mentides que gasten i els crits que es llancen un contra l'altre; de manera que no els posen gens fàcil el viatge a Escòcia, així com tampoc ajuden gaire al tinglado dels seus oncles, amb la seva casa intel·ligent, circuit tancat de televisió, fill violinista reprimat, dona neuròtica amb algun episodi galdós, etc. En canvi, s'avenen la mar de bé amb l'avi, un home gran, amb càncer terminal, més delerós de viure el temps que li queda que no pas de prendre els medicaments i haver d'aguantar el pesat del seu fill gran. Mentre els adults estan atrafegats muntant la festa de celebració i discutint dels seus problemes, la Lottie, en Mickey i la Jess se'n van amb l'avi a la platja. De jugar, juguen, però també viuen una aventura, que afectarà els plans dels adults i els trasbalsarà profundament.

Comèdia familiar, amb ràfegues d'humor negre, algun empelt de "bon rotllo a la Sundance", certes entrebancades sentimentalistes, pèl excèntrica, entre els tòpics genèrics i determinades extravagàncies, a cavall de la caricatura socio-familiar, capaç de passar per la inversemblança per a provocar situacions del tot atípiques... *El nostre últim estiu a Escòcia* ha caigut bé entre els espectadors. És una pel·lícula que entreté i emociona, que no te la pots agafar seriosament i tanmateix hi identifies ple de coses de la nostra societat, tot tractat amb una combinació molt britànica de simpatia i educada mala bava.

Al film, els adults són maldestres; la canalla, espavilada, i l'avi està de tornada de tot plegat, lligant més amb la innocència dels néts que no pas amb el presumpte seny dels seus fills. Amb aquest esquema tan simple, tenim un bon esplet de caricatures. No se'n salva ningú. Ni la parella separada que vol amagar la separació, ni el tibat que munta la festa, ni la seva dona neuròtica, ni el seu fill tímid i reprimat, ni la mateixa canalla protagonista, ni el mateix avi. Però també permet als directors Andy Hamilton i Guy Jenkin inocular-hi dosis de pel·lícula d'aventures juvenils, en tot l'episodi de l'excursió a la platja dels me-nuts amb l'avi terminal i el que s'hi esdevé; així com mantenir el to còmic -puntualment sarcàstic- en les seqüències protagonitzades pels adults. És doncs un esquema que els resulta eficaç, mal sigui insuperablement simple.

La versemblança sempre és d'agrair en pel·lícules que, si més no, voregen la realitat. Tanmateix, sovint se la força, per exemple, per anar a buscar efectes còmics. I solem no donar-hi importància si la conseqüència de la "trampa guionista" és que ens fem un bon panxot de riure. Però a *El nostre últim estiu a Escòcia*, els autors no mostren prou talent a l'hora d'esquivar-ne la importància i la inversemblança els pesa massa en dos moments

clau del film. Forcen les situacions per a arribar a l'efecte volgut. Si ja és discutible que uns pares deixin anar-se'n els fills petits amb l'avi malalt, en cotxe, a una distància prou allunyada d'on són ells; més difícil d'empassar-se és la reacció d'aquests nens quan a l'avi li passa el que li passa, però esclar Andy Hamilton i Guy Jenkin necessiten que sigui així perquè altrament no podrien dur les coses per on volen. El mateix passa en la resolució de la pel·lícula, quan per un toc de gràcia del guió, tot el que fins aquell moment era agre o tens esdevé "bon rotllo" de "happy end".

Per als protagonistes aquest haurà estat *L'últim estiu a Escòcia* i per a nosaltres, amics lectors, aquesta és l'últim escrit de cinema al **som-hi!** Encaixem doncs aquest "The End" amb un madur somriure als llavis. Gràcies per l'interès que heu tingut envers aquests comentaris cinematogràfics.●

La gran paradoxa de la vida

Jacint Espel

És del tot comprensible que cada ésser humà tingui una experiència diferent del descobriment de la seva realitat espiritual. Aquí, però, el que m'ha cridat l'atenció és el tema de la unitat. Una de les bases de tot el procés còsmic d'evolució i que suposa una dificultat considerable i es va superant d'una forma gradual, perquè tot plegat forma part d'un cicle global de Manifestació o Manvántara (La Creació, segons la terminologia bíblica).

Segons la Teosofia o Saviesa Divina, que ens explica el procés de l'evolució de l'home i de tota la naturalesa, ens diu que ens desprem del TOT (la Unitat) per emprendre un viatge o periple evolutiu, de forma inconscient en els primers regnes de la naturalesa, però ja en consciència quan comencem l'etapa humana. Més tard segueix l'etapa superhumana i, després d'una duració de temps incalculable tornem a la mateixa Unitat d'on procedim, amb una transformació indescriptible segons les ensenyances que es donen. La senyora Blavatsky en el seu llibre *"La Voz del Silencio"* ho diu així: *"Su mente, como un océano en calma e ilimitado, se extiende en el espacio sin orillas."* I Sir Edwin Arnold en el seu bell poema sobre la vida del Buda *"La Luz de Asia"*, ho diu d'una forma semblant: *"La gota de rocío se funde en el Mar Brillante"*.

Si cerquem una analogia en la nostra dimensió física, perquè ens aportï una mica de comprensió, per exemple: La gota d'aigua que es desprèn de l'oceà, forma el núvol i més tard provoca la pluja, fa néixer un rierol i que després esdevindrà un riu grandios i que finalment s'integrarà novament a l'oceà.

És la mateixa Mónada, (el que realment som), l'espurna divina inicial després de la Unitat que es reintegra novament al TOT, i conservant la seva individualitat i consciència il·luminada per un creixement inimaginable d'evolució, i preparada per iniciar una nova funció en un Cosmos infinit i que ara i aquí, naturalment, la nostra imaginació ja es perd per poder concebre tanta grandesa i misteri.

Tanmateix, es produeix un cert desconcert quan l'home desperta la seva consciència en el camí espiritual i comprèn que tot el que veuen els seus ulls físics es pura il·lusió perquè la realitat es troba en l'invisible, en d'altres mons superiors que ell encara no pot assolir. Que és capaç de pensar, de sentir, de parlar, d'actuar però encara no és conscient de la seva realitat.

Aquest fet constitueix una paradoxa, per mi potser la més important de la vida humana, és a dir, que allò vertaderament Real és allò invisible. Al principi aquest fet provoca incredulitat, escepticisme, ateisme i tots els ismes que vulgueu. Si ho considerem, però, amb calma i amb un cert interès, aleshores ens adonarem que és lògic i necessari un esperit de recerca i d'atenció constant per descobrir la Realitat esmentada, i que, en definitiva, forma part del sentit de la nostra existència i de nosaltres mateixos.

Aquest túnel de confusió i de dubtes continuarà però, poc a poc, a mesura que l'intel·lecte es vagi il·luminant per mitjà de la intuïció espiritual, el nostre túnel existencial ja tindrà un sentit i la confiança i perseverança, entre d'altres qualitats necessàries, ens faran veure la llum espiritual al final del citat túnel. D'altra banda aquesta visió transcendent ens ajudarà a adquirir l'auto-coneixement, que és una de les condicions necessàries en la nostra etapa humana d'evolució.

Per acabar diré, que durant aquest viatge còsmic, es poden donar tots els casos haguts i per haver, i les diferències i experiències que es vulguin. I ho torno a dir, tot aquest misteri no es pot ni explicar ni imaginar, lògicament, a causa de la nostra actual limitació.●

Pensions garantides?

Joan Ruscalleda i Massó

De manera progressiva, i sense poder evitar-ho, assistim cada dia a l'esquarterament del mal anomenat estat del benestar. Retallades sanitàries, estisorades en educació, reducció de prestacions socials i familiars... i un estancament en les pensions. És veritat que el govern central no s'atreveix a esquinçar o modificar les actuals jubilacions –això resta vots d'un col·lectiu prou important– i es conforma en congelar els augments que toquen en funció de l'increment del cost de vida, però el cert és que malgrat tot, els pensionistes d'avui en dia encara reben mensualment uns diners, fruits d'anys i panys de treball i d'haver cotitzat durant la seva vida laboral.

Deixeu-me que, a partir d'aquí, faci una pregunta maliciosa i força egoista, provocada per un dubte que sovint m'atabala i que no hi ha manera de que en tregui l'aigua clara. Jo arribaré a cobrar quan tingui seixanta-set o seixanta-vuit anys? O, dit d'altre manera... hi haurà *calés* per pagar les pensions d'aquí a vint anys? Ja sé que la pregunta pot semblar un pèl estranya però en Miquel, un amic de tertúlia i cafè, fa un parell de setmanes la va deixar anar. Ell –i ho va dir prou convençut– no veu clar que la gent que ara en té cinquanta i escaig arribi a cobrar una paga per jubilació, encara que hagi cotitzat vida i mitja. Tot plegat, i per ser un assumpte que, tard o d'hora a tots ens afecta, es prou actual, i veraç, com per aturar-se i fer-ne una reflexió.

És probable que més d'un dels que ja ha complert una certa edat es comenci a fer aquest interrogant. Més fàcil és encara que qui ha sobrepassat els cinquanta tingui una mena de por quan aquest dubte li ronda pel cap. No en va, els anys passen de pressa, molt de pressa, i el que avui pot semblar llunyà, ja s'encarrega la vida de demostrar-nos la velocitat amb que es tomben els fulls del calendari.

Anem a pams.

Diuen les veus doctes, que no són poques, que això de la crisi va per llarg. Tot i que sembla que la recessió ja ha tocat fons, el cert és que qui més qui menys pronostica que la recuperació serà lenta, i fins i tot encara queden més d'una i de dues fàbriques per tancar. Vist així, i sempre segons els cervells pensants, és més que probable que tot el que queda de dècada sigui més un esforç voluntariós per sortir del pou que no una escalada cap una estabilitat i bonança econòmica. En Miquel, que li agrada posar cullerada, afirma que encara queden forces dies grisos abans no surti el sol. Home de bon verb i que sol parlar amb arguments, no veu del tot clar que la merda de la crisi s'acabi, pronosticant que encara en veurem alguna de gruixuda.

No costa gaire endevinar que, tot plegat, el benestar que hi havia arreu fa sis o set anys trigarà a tornar a casa nostra i, intentant ser una mica optimista, encara hauran de passar uns anys més perquè torni un creixement industrial i social que permeti treure pit a governants i administradors. Tot plegat, i resumint les línies anteriors, això va lent, a poc a poc, i és molt difícil que tornem a gaudir d'un status com el que creiem tenir en l'època de la "*bombolla immobiliària*".

I aquí és on rau el quid de la meva pregunta, o d'en Miquel, que tan li fa: hi haurà diners per quan jo arribi a l'edat de la jubilació? Parteixo del fet que molta gent que té més de quaranta anys té problemes per trobar treball. Experts en la matèria i unes estadístiques alarmants sobre aquest segment de la població, afirmen que si un es queda a l'atur des-

près dels quaranta és prou difícil tornar a trobar feina. No dic res dels que ja en tenen més de cinquanta, doncs laboralment estan considerats *caducats* o vells per a la majoria de feines. Tot això comporta un doble desassossec que, per què negar-ho?, de tant en tant em treu el son i em fa pensar en excés. Si un no ha cotitzat una certa quantitat d'anys... tindrà pensió? Si un ha treballat tota la vida... hi haurà diners per la seva jubilació?

Tot sovint miro els índexs d'atur, i el difícil que és baixar aquests maleïts percentatges de gent sense treball fins uns paràmetres mínimament raonables. També observo que la quantitat de persones en edat laboral que no té feina estable és alarmant, i sobre tot en el segment de la joventut, que es passen dos, tres i quatre anys sense cap mena de contracte ni ingrés mínimament decent (els mal anomenats *ni-ni*).

Òbviament, si no hi ha prou gent que cotitza, és de caixó que la Seguretat Social no tindrà els ingressos necessaris per cobrir aquestes futures jubilacions dels treballadors o autònoms que –encara que falten vint anys perquè arribin a ser beneficiaris– tard o d'hora seran mereixedors d'una prestació o pensió. I Que consti que quan dic Seguretat Social, no em refereixo exclusivament a la que actualment administra l'Estat Espanyol. Dono per fet que la problemàtica també recauria en una hipotètica Administració Catalana que, potser, encara ho tindria pitjor doncs es trobaria amb la caixa buida. Però això són figures d'un altre paner. Aquí no estem parlant de si els diners han de venir des de Madrid o des de casa. No. A la gent del carrer, a la gent que ha treballat durant mitja vida –o la vida sencera– no li importa massa si la transferència ve de la *Villa y Corte* o de la Plaça de Sant Jaume.

El que de veritat importa és saber si els jubilats d'un futur no gaire llunyà –gent com vostè o com jo– cobrarà mensualment uns diners per tenir una vellesa digna i justa.

I aquí és on el meu dubte, la meva pregunta, queda desesperadament encallada, orfe de solució.

Per més que m'hi entesti –i que consti que hi dono més d'una volta– no és fàcil trobar una resposta als interrogants que proposava al principi. A dia d'avui no som pocs els que arrufem el nas imaginant-nos un futur que no pinta gaire bé. És cert que tot són especulacions, càbales i suposicions sense excessiu rigor documental. També els que diuen que no cal patir, que l'Estat (sigui el que sigui) mai deixarà de pagar les pensions, tenen prou arguments i teories afirmant que hi ha garantia pels anys venidors. Però, tant els que pensem d'una manera pessimista, com els que ho veuen amb ulls positius, el cert és que l'interrogant està aquí, i ningú sap del cert què passarà en un futur que –no ens n'adonarem– i el tindrem a sobre.

Més d'un suggereix que a partir d'una certa edat caldria fer-se un pla de pensions, justament pel dubte que genera aquesta inseguretat sobre les prestacions a percebre per part de l'Administració. Sí, no és pas mala idea, i mai fa nosa tenir un afegit per si la Seguretat Social té una "*fallida tècnica*", però també és cert que no es fàcil acumular una quantitat prou onerosa per garantir una vellesa digna. El problema, o l'entrebanc, és que això de tenir un pla de jubilació no és aplicable a bona part de la gent treballadora, almenys a dia d'avui i amb la crisi actual. Si un no té feina continuada, o si el jornal no dóna per gaires alegries, és prou clar que es destinen els diners al dia a dia, i just i gràcies per poder arribar a fi de mes. Arraconar uns calerons –per pocs que siguin– i posar-los a aquesta futura inversió sona a fal·làcia, a somni impossible.

Molt menys viable és per qui porta un any, o dos, sense accedir al món laboral. Si amb prou feines pot pagar la llum i omplir la nevera, és poc probable que pugui plantejar-se

aquest estalvi alternatiu.

La realitat, la crua realitat, és que el dubte sobre si es cobraran les pensions no deixa de ser real, i preocupant.

Fins i tot els avis d'avui en dia, que per sort gaudeixen mensualment d'aquests diners, tenen por de les retallades o que el govern els tregui la paga doble d'estiu o de Nadal. La fortuna que tenen, i ho dic sense ànim de crear cap mena de polèmica, és que ells varen poder treballar sempre, tota la vida, i això els va fer mereixedors d'aquesta gratificació cada fi de mes. Però, ens agradí o no, això de tenir treball avui en dia és un luxe, doncs ni es donen les circumstàncies, ni hi ha feina per a tothom.

No costa gaire imaginar l'angoixa que deuen sentir els que d'aquí cinc o sis anys tindran l'edat de la jubilació. I més cru encara els que hi arribaran d'aquí quinze anys. A sobre de veure augmentat el temps de cotització per poder cobrar –ja es parla de treballar fins els setanta– cal afegir-hi el dubte de si hi haurà calés quan els toqui cobrar.

Tot plegat sembla un despropòsit, i ningú ho té clar. Els que remenen les cireres, sabedors que això és un assumpte prou espinós i impopular, sempre neguen i negaran que s'arribi a un extrem de veure la caixa buida. D'altres, no sé si més realistes o més catastrofistes, auguren que l'Estat es veurà obligat a retallar dràsticament les pensions, senzillament perquè n'hi hagin per tothom i ningú es quedi sense. El cert és que ja han donat el primer pas: les re-valoritzacions no s'incrementaran seguint el patró del cost de la vida, que és com dir que el poder adquisitiu serà menor que el que puguen els tomàquets i la llet, doncs si les despeses domèstiques augmenten un dos per cent i les pensions només ho fan un u per cent, la realitat és que cada mes que passi els diners dels jubilats perdran valor real i de mercat.

En Miquel –que quan diu això fa cara d'empipat– diu que no es just, que a ell li queden nou anys per arribar als seixanta cinc i que en porta cotitzats un piló i mig. Amoïnat, jura que és capaç de fer un disbarat, que tot el que ell ha aportat a la Seguretat Social no s'ho emportaran els que manen, i que li emprenya la de calés que –sempre segons ell– es perden pel camí, sense arribar mai a qui realment ha pagat durant anys per poder tenir una vellesa una mica digne.

Malgrat tot, la veritat és que amb aquest panorama ens toca viure a dia d'avui, i els que –com jo– ja tenim els cinquanta, que Déu ens agafi confessats. Potser semblarà un excés, un desgavell, però no me'n fio de cap dels polítics d'avui en dia, doncs tinc por que la meva futura pensió se la estiguin gastant ells a diari, amb sous desmesurats, minuts injustificables i cotxe oficial. De res haurà servit cotitzar trenta o trenta cinc anys (això qui els hagi treballat), doncs en qualsevol moment pot sortir una nova llei que alteri la forma de computar les pensions o modificar el criteri a l'hora d'establir una paga per jubilació. Llavors, amb un pam de nas, ens quedarem amb una mà al davant i l'altre al darrera, i tots els diners que se suposa devien garantir les futures pensions, senzillament s'hauran evaporat.

El temps dirà si aquestes suposicions són encertades o no.

És probable que el tiberi que a hores d'ara s'estan fotent els que tenen la clau de la caixa el pagui jo, sense saber-ho, sense poder evitar-ho, i la factura me la trobi d'aquí a quinze anys, quan jo no pugui pagar-me un plat de gambes, les mateixes que ells s'estan cruspint a la meua salut, sabedors que la minuta –encara que amb retard– l'acabi abonant un servidor. ●